

O RD 395/2007, do 23 de marzo, polo que se regula o subsistema de formación profesional para o emprego, abordou a integración nun único subsistema de todas as iniciativas de formación ocupacional, formación continua e formación en alternancia co emprego. O obxectivo foi adaptar a formación profesional para facela axeitada ás necesidades de produtividade e competitividade das empresas no novo escenario global e para potenciar a empregabilidade dos traballadores nun mundo en constante cambio. As Ordes TAS/2.307/2007 e 2.388/2007, do 27 de xullo e 2 de agosto, respectivamente, desenvolveron e completaron a regulación das iniciativas de formación de oferta e de demanda a que se refire o RD 395/2007.

8.1 Obxectivos do subsistema de formación profesional para o emprego

A aprobación do RD 395/2007, do 23 de marzo (BOE 11 de abril), polo que se regula o subsistema de formación profesional para o emprego, estivo inspirada por un claro e expreso propósito, o de deseñar un novo modelo de formación profesional

para o emprego que persegue estender entre as empresas e os/as traballadores/as ocupados/as e desempregados/as «unha formación que responda ás súas necesidades e contribúa ao desenvolvemento dunha economía baseada no coñecemento» (art. 2 RD 395/2007).

A norma pretende atender o interese dos/as traballadores/as e desempregados/as en mellorar a súa capacitación profesional e o seu desenvolvemento persoal, o que se consegue ofrecéndolles posibilidades de formación ao longo de toda a súa vida, promovendo a acreditación das competencias profesionais que adquiran e, en definitiva, mellorando a súa empregabilidade. Ao tempo a norma tamén pretende dar resposta ao interese das empresas, e do mercado en xeral, na medida en que a maior formación e cualificación dos/as traballadores/as redundará en mellorar a súa competitividade e produtividade.

Con esa finalidade, a norma abordou a tarefa de integrar e dar unha regulación única e sistemática á formación ocupacional e á formación continua, incluíndo as fórmulas que compaxinan a formación e o emprego.

Todas estas modalidades formativas integráronse nun subsistema que, á súa vez, forma parte do Sistema de Formación Profesional para o emprego, integrado tamén pola Formación Profesional Regulada. No marco desta nova organización do subsistema da formación para o emprego a norma pretendeu, ademais, articular un sistema que sexa respectuoso coas competencias autonómicas na materia e que amplíe as formas de colaboración entre as distintas instancias territoriais.

Outro pilar do subsistema para a formación son os/as interlocutores sociais, aos/as cales se segue recoñecendo un papel esencial no deseño, programación e execución das accións formativas.

É necesario ter presente a Lei Orgánica 5/2002, do 19 de xullo, das Cualificacións e da Formación Profesional, que establece un Catálogo Nacional de Cualificacións Profesional que permite avanzar nun enfoque de aprendizaxe permanente e na integración das distintas ofertas de formación profesional. Tamén se recoñece expresamente a incidencia dalgúns pronunciamentos do Tribunal Constitucional (SSTC 95/2002, de 25 de abril e 190/2002, do 17 de outubro) na medida en que as mesmas contribuíron a clarificar algúns aspectos da delimitación de competencias entre o Estado e as Comunidades Autónomas en materia de formación continua, **situando esta materia no ámbito laboral, competencia exclusiva do Estado**, e identificando os supostos nos que a xestión ou execución das accións formativas correspondería ao Estado ou ás Comunidades Autónomas.

Especial transcendencia atribúese tamén á Lei 56/2003, do 16 de decembro, de Emprego, na medida en que coloca á formación profesional como unha das fórmulas máis eficaces para contribuír a mellorar a empregabilidade dos/as traballadores/as. Finalmente, non podían deixar de resultar igualmente determinantes as políticas e directrices comunitarias na materia que veñen considerando a aprendizaxe permanente como un pilar fundamental na estratexia para o emprego.

A concorrencia destes factores determinou que, no marco do Diálogo Social amparado na Declaración do 8 de xullo de 2004, se alcanzase o Acordo de Formación Profesional para o Emprego o 7 de febreiro de 2006, que en boa medida serviu de pauta para o contido do RD 395/2007.

Non obstante e de feito, permanece no Real Decreto a separación entre formación continua e formación ocupacional e nin no contido das accións, nin nos seus destinatarios, nin nas súas fórmulas de financiamento se advirten cambios substanciais.

Con todo, o aspecto máis conflitivo ou delicado da norma se refire aos aspectos relativos á participación das Comunidades Autónomas no subsistema de formación. A intención, expresamente sinalada no RD 395/2007, de aplicar e respectar as pautas constitucionais fixadas nas SSTC 95/2002 e 190/2002,) non foi debidamente materializada. Certamente, son numerosos os aspectos nos que a norma apela á participación das comunidades autónomas e á súa coordinación coas accións formativas do Estado ou nos que se lles recoñecen competencias na materia. Así acontece coas facultades recoñecidas ao Sistema Nacional de Emprego, do que forman parte os servizos públicos de emprego das comunidades autónomas, na elaboración e deseño das políticas de formación para o emprego ou co impulso das funcións do Consello Xeral do Sistema Nacional de Emprego, no que tamén participan as Comunidades Autónomas, en canto órgano consultivo e de participación institucional en materia de formación (art. 33 RD 395/2007). Pola súa parte, os preceptos referidos á calidade, avaliación, seguimento e control da formación de demanda atribúen ás autonomías a competencia para avaliar o impacto da formación realizada no acceso e mantemento do emprego e na mellora da competitividade das empresas. Tamén se lles recoñece capacidade para valorar a eficacia do sistema en canto ao alcance da formación, así como a dos recursos económicos e os medios empregados (art. 37 RD 395/2007), e con esa finalidade garánteselles o acceso, en tempo real, ás comunicacións telemáticas realizadas polas empresas e as entidades organizadoras así como a toda a información necesaria (art. 16.4 RD 395/2007). Son tamén as comunidades autónomas as que deben informar ao Servizo Público de Emprego Estatal dos resultados das actuacións de seguimento e control que levasen a cabo así como das irregularidades detectadas (art. 17.3 RD 395/2007).

En definitiva, atribúese ás autonomías a competencia para realizar as actividades de avaliación, seguimento e control das iniciativas de formación financiadas mediante bonificacións nas cotas da Seguridade Social que se aplican en empresas que teñan todos os seus centros de traballo na Comunidade Autónoma (disp. adic. 1.ª).

Non obstante xorden dúbidas sobre o cumprimento das sentenzas do Tribunal Constitucional, en relación co sistema de financiamento da formación profesional para o emprego.

O art. 6.1 RD 395/2007 establece que as accións e programas de formación se financiarán cos fondos provenientes das cotas de formación profesional que achegan empresarios e traballadores), coas axudas procedentes do Fondo Social Europeo e coas achegas específicas establecidas no presuposto do Servizo Público Estatal.

Se ben é certo que se asegura a participación das comunidades autónomas na elaboración das partidas económicas, o certo é que **a forma específica de financiamento da formación de demanda** –mediante a aplicación de bonificacións nas cotas de Seguridade Social que ingresan as empresas– non permite que as comunidades autónomas exerzan as súas competencias en materia de xestión e organización das partidas que lles correspondan en cada comunidade. En efecto, ditas bonificacións carecen de carácter de subvención o que impide ás comunidades autónomas que asumiron a competencia en políticas activas de ocupación, incluíndo a xestión das subvencións correspondentes, poidan xestionar tales fondos.

A fórmula da subvención si se emprega, non obstante, no financiamento da **formación de oferta**, dos programas públicos de emprego-formación e das accións complementarias á formación. Iso, unido a que o RD 395/2007 permite que as comunidades autónomas se doten de fondos propios destinados a financiar a xestión de iniciativas de formación e á posibilidade de xestionar a formación de traballadores/as, ocupados/as e desempregados/as, no marco da formación de oferta, permite a xestión autonómica de parte das subvencións ou fondos territorializados de formación.

8.2 Regras xerais aplicables ás diversas iniciativas de formación

O subsistema de formación para o emprego deseñado no RD 395/2007 **inclúe catro tipos de iniciativas de formación (art. 4).**

En **primeiro lugar**, a «**formación de demanda**», que engloba as accións formativas das empresas -programadas polas empresas e dirixidas aos/as seus propios/as traballadores/as- e os permisos individuais de formación. Trátase, neste caso, da formación profesional que empresas e traballadores/as demandan. Isto é, das iniciativas de formación que programan, deseñan e organizan as propias empresas para os/as seus traballadores/as, atendendo ás necesidades e intereses da empresa e coa finalidade de mellorar os seus sistemas produtivos a través da mellora das competencias, habilidades e calidades profesionais dos/as seus traballadores/as. Pero tamén se trata da formación que os/as propios/as traballadores/as optan por adquirir; estea ou non vinculada á actividade profesional que desenvolven.

En **segundo lugar**, a «**formación de oferta**», integrada polas accións e iniciativas formativas de variado tipo e contido que o sistema ofrece a empregados/as e desocupados/as. Esta formación comprende plans formativos dirixidos tanto a traballadores/as ocupados/as como a desempregados coa finalidade, en ambos os dous casos, de achegarlles unha formación axustada ás necesidades do mercado de traballo e que atenda aos requirimentos de produtividade e competitividade das empresas e ás aspiracións de promoción profesional e desenvolvemento persoal dos/as traballadores/as, de forma que os capacite para o desempeño cualificado das distintas profesións e para o acceso ao emprego.

En **terceiro lugar**, o subsistema de formación inclúe a «**formación en alternancia**» co emprego o obxectivo do cal é contribuír á adquisición das competencias profesionais da ocupación mediante a *compatibilización entre a formación e a práctica profesional no posto de traballo*.

Finalmente e en **cuarto lugar**, as accións de apoio e acompañamento á formación, que son aquelas que permiten mellorar a eficacia do subsistema de formación profesional para o emprego. Non son propiamente accións formativas senón unicamente un complemento a aquelas.

As peculiaridades que caracterizan a cada unha desas iniciativas esixía un tratamento individualizado e así o fixo o lexislador que dedica atención especial a cada unha destas accións. Pero a vontade de integrar e dotar dun réxime común a todo o subsistema de formación determina que esa regulación particular vaia precedida dun grupo de disposicións nas que se abordan aspectos xerais compartidos por todas as accións formativas.

8.2.1 Traballadores/as e colectivos destinatarios da formación

Isto é o que acontece, en primeiro lugar, coa delimitación dos colectivos aos que se dirixen as previsións sobre o subsistema de formación (art. 5 RD 395/2007). Así, polo que se refire aos/as traballadores/as destinatarios/as da formación e colectivos prioritarios, a norma, con clara vontade de integrar o máis amplo número de traballadores/as, inclúe no ámbito da **formación da demanda** a todos/as os/as traballadores/as asalariados/as que prestan servizos nas empresas, incluídos/as os/as fixos/as discontinuos/as nos períodos de non ocupación, así como os/as traballadores/as que accedan a situación de desemprego cando se atopen en período formativo e os/as traballadores/as acollidos/as a regulación de emprego nos seus períodos de suspensión de emprego por expediente autorizado.

No que se refire á **formación de oferta**, sinálase a participación de todos/as os/as traballadores/as ocupados/as e desempregados/as na proporción que as administracións competentes determinen.

Finalmente, en relación á **formación en alternancia** co emprego poderán participar os/as traballadores/as contratados/as para a formación e os/as desempregados/as na forma que estableza a normativa sobre os contratos para a formación e sobre os programas públicos de emprego-formación.

Non obstante, o RD 395/2007 mantén, ao igual que facían as normas reguladoras anteriores, a opción por dar preferencia no acceso á formación aos/as traballadores/as con maiores dificultades de inserción ou de mantemento no mercado de traballo. Identifícanse, con esa finalidade, unha serie de colectivos prioritarios. Deste modo, polo que se refire aos/as desempregados/as, atribúese prioridade para participar en accións formativas aos colectivos de mulleres, novas, minusválidos/as, afectados/as e vítimas de terrorismo e de violencia de xénero, desempregados/as de longa duración, maiores de 45 anos e, finalmente, persoas con risco de exclusión social.

Polo que se refire ao **grupo dos/as ocupados/as**, recoñécese a preferencia de traballadores/as de pequenas e medianas empresas, mulleres, afectados/as e vítimas de terrorismo e de violencia de xénero, maiores de 45, traballadores/as con baixa cualificación e minusválidos/as. Todo iso tendo sempre presente o previsto polas prioridades establecidas na política nacional de emprego, nos plans de execución da Estratexia Europea de Emprego e nos Programas Operativos do Fondo Social Europeo.

A delimitación dos colectivos prioritarios coincide substancialmente coa que efectuaban o RD 1.046/2003, para a formación profesional continua, e co RD 631/I/1993, para a formación ocupacional. Respecto do primeiro, mantense a expresa referencia aos/as traballadores/as de baixa cualificación que, precisamente polo seu escaso nivel de formación, son os/as máis doadamente prescindibles polas empresas e os/as máis afectados/as polos procesos de reestruturación, e aos/as que prestan servizos en pequenas e medianas empresas, que seguen recibindo un trato preferente no financiamento das accións formativas. Respecto do segundo, a anterior referencia aos/as inmigrantes elimínase quedando agora englobado, xunto con outros grupos, no colectivo de persoas en situación de risco de exclusión social. En ambos os dous grupos incorpóranse, non obstante, novos colectivos como o das vítimas de terrorismo e de violencia de xénero.

8.2.2 Centros e entidades de formación

Comúns son tamén as previsións sobre os centros, entidades e institucións habilitadas e recoñecidas para impartir formación profesional. Para estes efectos, o art. 9 RD 395/2007 inclúe entre estes, en primeiro lugar, ás administracións públicas competentes na materia. Estas poderán desenvolver as accións formativas, ben directamente a través dos seus centros propios, ben mediante convenios con entidades ou empresas públicas que poidan impartir a formación. Para estes efectos, considéranse centros propios os Centros de Referencia Nacional especializados por sectores produtivos (os Centros Integrados de Formación Profesional de Titularidade Pública e os demais centros da Administración Pública que contén con instalacións e equipamentos axeitados.

En segundo lugar, tamén poden impartir a oferta formativa as organizacións empresariais e sindicais e outras entidades beneficiarias dos plans de formación dirixidos a traballadores/as ocupados/as. Neste caso, tamén se admite a dobre modalidade de impartición: directamente polas propias institucións ou mediante a contratación destas tarefas formativas cos centros ou entidades contemplados nos seus programas formativos.

Por outra banda, as empresas que desenvolvan accións formativas para os/as seus traballadores/as ou para desempregados/as con compromiso de contratación poderán executar tales accións cos seus propios medios, sempre que contén con equipamentos axeitados, ou a través de contratacións externas.

Tamén poden impartir formación os Centros Integrados de Formación Profesional de titularidade privada, e os demais centros de formación, públicos ou privados, acreditados polas Administracións Públicas cando reúnan os requisitos especificados nas normas que regulen os requisitos de profesionalidade correspondentes á formación que se imparta neles.

Finalmente, recoñécese capacidade para impartir formación profesional para o emprego aos centros ou entidades de formación que impartan formación non dirixida á obtención de certificados de profesionalidade, sempre que se achen inscritos no rexistro que estableza a administración competente.

O obxectivo de potenciar a formación e a súa avaliación, intentando que o sistema de formación sexa eficaz e axeitado, determina a previsión do art. 9.3 RD 395/2007, conforme ao cal «os centros e entidades de formación deberán someterse aos controis e auditorías de calidade que establezan as administracións competentes».

8.3 Formación de demanda: accións formativas das empresas e permisos individuais de formación

Baixo a denominación de «formación de demanda» englobábase unha serie de actuacións, a finalidade da cal ou obxectivo é dar resposta ás necesidades formativas das empresas e dos/as seus traballadores/as. Neste tipo de formación inclúense, por un lado, **as accións formativas ofrecidas, xestionadas e desenvolvidas polas propias empresas e dirixidas aos/as seus traballadores/as e, por outro, os permisos individuais de formación.**

As accións formativas constitúen un instrumento adecuado para que as empresas deseñen e planifiquen unha formación adaptada ás súas necesidades e intereses. É precisamente este interese empresarial que está presente nas accións formativas o que

permite configurar estas como unha inversión dirixida á mellora e competitividade da empresa e o que xustifica que no seu financiamento se esixa a participación económica das propias empresas. A formación impartida pode ser xeral -aquela que inclúe un ensino que non é único ou principalmente aplicable no posto de traballo e na empresa, senón que proporciona cualificacións que o/a traballador/a pode aplicar e desenvolver noutras empresas ou noutros ámbitos laborais- ou específica -que inclúe un ensino aplicable directamente no posto de traballo actual ou futuro do/a traballador/a na empresa beneficiaria e que ofrece cualificacións que non son transferibles, ou o son só de forma restrinxida, a outras empresas ou ámbitos- (art. 12.2 RD 395/2007).

Pola súa banda, os permisos individuais supoñen a autorización da empresa para que o/a traballador/a participe durante o seu horario de traballo en accións formativas, sempre que estas se correspondan con formación presencial e se trate de formación que favoreza tanto o desenvolvemento ou adaptación das cualificacións técnico-profesionais do/a traballador/a como a súa formación persoal. O art. 12.3 RD 395/2007 establece que a empresa só pode denegar a autorización para gozar dun permiso para formación por razóns organizativas ou de produción. *A finalidade destes permisos é a de facilitar que os/as traballadores/as poidan compatibilizar o desenvolvemento da súa relación laboral coa súa participación en accións formativas que lles permita mellorar a súa capacitación persoal e profesional sen custo para as empresas en que prestan os seus servizos.* Na normativa anterior, os permisos individuais recoñecíanse exclusivamente para a realización de formación recoñecida por «títulos oficiais»). A nova regulación permite que o permiso se solicite e conceda para formación recoñecida non só por títulos ou acreditacións oficiais senón tamén para títulos e certificados de profesionalidade que constitúen a oferta formativa do Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais, así como a de calquera outra que acredite as competencias para o exercicio dunha ocupación ou oficio.

Deste modo, a ampliar e flexibilizar o tipo de formación que lexítima o desfrute dos permisos individuais financiados con cargo aos créditos recoñecidos ás empresas, favorécese o desenvolvemento profesional do/a traballador/a. Pero tamén se favorece o seu desenvolvemento persoal na medida en que a actual regulación de tales permisos non esixe que a formación a recibir estea vinculada á actividade profesional que o/a traballador/a desempeña na empresa).

Trátase, tanto no caso das accións formativas coma no dos permisos individuais, de instrumentos formativos xa contemplados na normativa anterior dentro do subsistema de formación profesional continua. Neste sentido, o RD 1.046/2003 regulaba ambas as dúas iniciativas e, xunto a eles, situaba e regulaba os contratos programa para a formación de traballadores/as e as accións complementarias e de acompañamento á formación. O RD 1.046/2003 supuxo un cambio importante na formulación da formación continua que ata ese momento se desenvolvera a través dos Acordos Nacionais de Formación Continua, e que tras o RD 1.046/2003 foi asumida polo Estado.

No novo deseño da formación profesional para o emprego que acolle o RD 395/2007, as accións formativas das empresas e os permisos individuais integran en exclusiva as accións de formación de demanda, en tanto que os contratos programa se incorporan, xunto coa antiga formación ocupacional, na denominada «formación de oferta».

O RD 395/2007 recolle as liñas mestras da formación de demanda nos seus arts. 12 a 19, que xa foron obxecto de desenvolvemento a través da Orde TAS/2.307/2007,

do 27 de xullo, pola que se desenvolve parcialmente o RD 395/2007, do 23 de marzo, en materia de formación de demanda e o seu financiamento, e se crea o correspondente sistema telemático, así como os ficheiros de datos persoais de titularidade do Servizo Público de Emprego Estatal.

En liñas xerais pode dicirse que a regulación agora vixente atribúe en exclusiva ás empresas a planificación e xestión da formación, de forma que a intervención pública se limita aos aspectos de control e seguimento das accións formativas desenvolvidas. Hai na nova regulación certo continuísmo coa anterior, sen que se aprecie un cambio de modelo. Non obstante, incorpóranse algunhas novidades que deben mencionarse.

8.3.1 Financiamento da formación de demanda

Un dos aspectos cruciais para a eficacia deste sistema é o referido ao financiamento. Xa a normativa anterior estableceu o financiamento das accións formativas desenvolvidas polas empresas para os/as seus traballadores/as a través da concesión de créditos que se calculaban aplicando a porcentaxe de bonificación que cada ano se establece na Lei de Presupostos Xerais do Estado (LPGE) á contía ingresada por cada empresa en concepto de formación profesional durante o ano anterior (art. 8 RD 1.046/2003)). Non obstante, durante a vixencia daquela norma o uso polas empresas destes créditos quedou moi por debaixo das expectativas xeradas. O Acordo de Formación Profesional para o Emprego, subscrito entre o Goberno e as organizacións sindicais e empresariais máis representativas o 7 de febreiro de 2006, identificaba as causas desta escasa utilización dos créditos para a formación sinalando que a iso contribuíra a novidade do incentivo, a súa tardía implantación, a insuficiente difusión deste, a dificultade de utilización polas pequenas e medianas empresas e a limitada asistencia que estas reciben para a súa utilización así como as dificultades derivadas de cuestións técnicas e requisitos formais.

A estes inconvenientes pretendeu facer fronte o RD 395/2007 que mantén no esencial o sistema de financiamento pero incorpora algunhas novidades coa finalidade de permitir ás empresas coñecer o crédito de que dispoñen, axilizar os procedementos para a súa execución, simplificar e mecanizar as esixencias formais e de comunicación e favorecer o uso e a contía dos créditos no caso de pequenas empresas. O sistema de financiamento deseñado pretende, con carácter xeral, ofrecer unha maior seguridade e transparencia a todas as empresas permitíndolles coñecer ao comezo de cada exercicio o crédito do que dispoñen para a formación dos seus traballadores. Favorécese así a planificación e a integración da formación no devir cotián da empresa e na estratexia empresarial, tal e como aconsellaba o Acordo de Formación Profesional para o Emprego do 7 de febreiro de 2006.

Con eses obxectivos, o RD 395/2007 reitera que a contía do crédito calcularase aplicando ás cantidades ingresadas pola empresa en concepto de formación profesional durante o ano anterior unha porcentaxe de bonificación que fixará para cada ano a LPGE e que será inversamente proporcional ao tamaño das empresas (art. 13.1 RD 395/2007)). Garántese, en todo caso, un crédito mínimo de bonificación na contía que fixe a Lei de Presupostos. Deste modo, outórgase **un trato de favor ás pequenas empresas**, coa finalidade expresamente recoñecida de favorecer o acceso á formación a este segmento de empresas e de alcanzar un maior nivel de penetración da formación neste ámbito.

As empresas interesadas en gozar do crédito que lles corresponde, calculado conforme aos criterios que acaban de mencionarse, poderán facelo a partir do momento en que se comunique a finalización da acción formativa. Non se trata, en todo caso, de que as empresas poidan solicitar o reintegro inmediato do custo da formación senón unicamente da posibilidade de que a empresa recupere o gasto efectuado, aplicándose -ata o límite da contía do crédito que lle corresponda- bonificacións nas cotizacións ata o último día hábil para poder presentar o boletín de cotización correspondente ao mes de decembro do devandito exercicio económico (art. 17 RD 395/2007).

Pero, como se sinalaba anteriormente, o custo destas accións formativas non se asume integramente con cargo a fondos procedentes das cotas de formación profesional senón que se esixe a contribución financeira das propias empresas os/as traballadores/as das cales van resultar beneficiarios/as das accións formativas (art. 14 RD 395/2007). Para estes efectos, o art. 14 Orde TAS/2.307/2007, fixa a porcentaxe mínima de cofinanciamento que, sobre o custo total de formación, se esixe ás empresas: en empresas de 10 a 49 traballadores/as: o 10%; en empresas de 50 a 249 traballadores/as: o 20% e en empresas de 250 ou máis traballadores/as: o 40%.

Tamén neste punto se aprecia a preocupación por favorecer e facilitar o desenvolvemento de accións formativas en empresas de pequeno tamaño, obxectivo ao que se dirixe a previsión conforme á cal quedan exentas desta obriga de cofinanciamento as empresas de menos de dez traballadores/as. Trátase dunha medida xa contemplada na normativa anterior aínda que antes esta posibilidade se reservaba para as empresas de menos de cinco traballadores/as.

Polo que se refire aos **permisos individuais de formación, estes fináncianse integramente** con cargo a un crédito adicional concedido ás empresas que concedan permisos deste tipo. Non hai, nestes casos e como xa acontecía na regulación anterior, achega económica das empresas para sufragar o custo dos permisos individuais (art. 14.2 RD 395/2007). O crédito alcanza ata un máximo de 200 horas laborais por permiso e curso académico ou ano natural en función da duración da formación a realizar; e cobre a totalidade do salario a percibir polo/a traballador/a –incluíndo soldo base, antigüidade, complementos fixos e parte proporcional de pagas extraordinarias–, así como das cotizacións a devengar á Seguridade Social durante o permiso (art. 23 Orde TAS/2.307/2007). Deste modo, preténdese que o desfrute do permiso polos/as traballadores/as non supoña un custo para a empresa onde prestan os seus servizos.

A Resolución de 17 de Decembro de 2008, do Servizo Público de Emprego Estatal, determina colectivos e áreas prioritarias, así como as contías cofinanciadas polo Fondo Social Europeo, nas accións de formación de demanda correspondentes o exercicio de 2009. Galicia figura como obxectivo de Convergencia do programa operativo “adaptabilidade e emprego” do mencionado Fondo.

8.3.2 Participación dos/as representantes dos/as traballadores/as no deseño das accións formativas e respecto aos permisos individuais

Poucas novidades hai tamén respecto da participación dos/as representantes dos/as traballadores/as en relación coas accións formativas desenvolvidas polas empresas (art. 15 RD 395/2007 e art. 16 Orde TAS/2307/2007). A representación legal dos/as traballadores/as debe recibir información detallada sobre as accións formativas que

a empresa pretenda desenvolver; e ten competencia para emitir un informe sobre estas. O incumprimento desta obriga de información impide á empresa acceder ás bonificacións que lle correspondan ou, no seu caso, manter as que estea a gozar.

Se, como resultado do informe emitido polos/as representantes, se advertise a existencia de discrepancias sobre o contido ou deseño das accións formativas propostas, fíxase un prazo de 15 días para a súa solución e recoñécese, en caso de que subsista o desacordo, a intervención mediadora da Comisión Paritaria competente a que se refire o art. 35 RD 395/2007. En defecto de tal Comisión ou en caso de que a súa mediación non dese resultados, o art. 15.5 RD 395/2007 prevé que será a Administración quen coñeza sobre elas sempre que a discrepancia se deba a algunha das seguintes causas: discriminación de trato, realización de accións que non se correspondan coa actividade empresarial ou concorrencia de calquera outra circunstancia que poida supoñer abuso de dereito na utilización de fondos públicos. Polo que se refire á Administración competente para controlar as iniciativas de formación nos casos que acaban de mencionarse, será a Administración Xeral do Estado, a través do Servizo Público de Emprego Estatal, a competente cando se trate de empresas que teñan os seus centros de traballo en máis dunha comunidade autónoma, en tanto que corresponderá a estas, a través dos órganos correspondentes, cando as empresas teñan todos os seus centros de traballo na mesma comunidade autónoma (disp. adic. 1.ª RD 395/2007).

A cláusula de peche nesta materia recóllese no art. 15.6 RD 395/2007 que, en caso de empresas sen representación legal dos/as traballadores/as prevé a necesaria conformidade de todos/as os/as traballadores/as afectados/as polas accións formativas. En caso de discrepancia ou denuncia dalgún/a deles/as seguiranse os trámites mencionados para a resolución de discrepancias.

Téñase en conta que a existencia de desacordo entre a empresa e os/as representantes ou os/as propios/as traballadores/as non impedirá a execución das accións formativas nin a aplicación das bonificacións que correspondan respecto das accións executadas. Non obstante, se a Comisión Paritaria non resolverse as diferenzas e se emitise resolución pola administración competente declarando a improcedencia da bonificación iniciárase o procedemento para o abono pola empresa das cotas non ingresadas.

Finalmente, estas normas sobre participación dos/as representantes dos/as traballadores/as serán tamén de aplicación respecto dos permisos individuais de formación (art. 15 RD 395/2007).

8.3.3 Execución das accións formativas

Polo que se refire á execución das accións formativas, o RD 395/2007 regula con maior detalle que a normativa anterior, as distintas opcións con que contan as empresas. Para estes efectos, as empresas poden organizar e xestionar a formación de forma individual ou optar por agruparse con outras para organizar a devandita formación. En ambos os dous casos, a formación poderase organizar e xestionar directamente pola empresa ou por unha das empresas integrantes da agrupación –á que se designa como entidade organizadora– ou contratar a súa execución con centros ou entidades especializadas. Neste último caso, o RD 395/2007 introduce unha novidosa limitación á subcontratación ao establecer que «neste último caso, os citados centros ou entidades deberán asumir, polo menos, a coordinación das accións

formativas, non podendo delegar nin contratar con terceiros o desenvolvemento da devandita coordinación».

O art. 16 RD 395/2007 regula con detalle as obrigas de comunicación de inicio e finalización das accións formativas, así como a información que debe achegarse polas empresas ao Servizo Público de Emprego Estatal. Para estes efectos, e coa finalidade de axilizar os procesos de xestión e execución das accións formativas, o art. 17 RD 395/2007 anticipa a implantación de procesos telemáticos, implantación que se levou a cabo a través da Orde TAS/2.307/2007. O seu art. 9 dispón, para estes efectos, a creación dun sistema telemático ao servizo de todas as empresas e as súas entidades organizadoras para o acceso á información, documentos normalizados e procesos telemáticos que sexan precisos para a xestión das accións formativas e dos permisos individuais de formación que programen así como para a aplicación das bonificacións.

O cadro 8.1 analiza o número de participantes segundo o tamaño da empresa medido en número de participantes formados CCAA: Galicia. Os maiores porcentaxes danse entre catro grupos de empresas, no seguinte orden: nas empresas de máis de 10 a 49 asalariados; nas de 1 a 5; nas pequenas empresas de 1 a 5 traballadores; naquelas empresas grandes de mais de 4.999 asalariados e naquelas con intervalos entre 1.000 a 4.999 traballadores.

Respecto ó ano 2010 obsérvase un aumento de 17.594 participantes, sumando 170.482 no exercicio de 2011. O mais destacable é o aumento porcentual do número de participantes das empresas pequenas, especialmente das que contan con 10 a 49 asalariados.

■ Cadro 8.1

Intervalos de plantilla	2010		2011	
	Absoluto	%	Absoluto	%
De 1 a 5	25.748	16,9	31.570	18,5
De 6 a 9	7.801	5,1	10.005	5,9
De 10 a 49	28.206	18,5	33.849	19,9
De 50 a 99	11.873	7,8	14.253	8,4
De 100 a 249	12.165	8,0	16.314	9,6
De 250 a 499	9.670	6,3	9.964	5,8
De 500 a 999	7.491	4,9	6.620	3,9
De 1.000 a 4.999	18.924	12,4	20.245	11,9
Mais de 4999	30.510	20,0	27.646	16,2
Outras situacións (*)	-	0,0	16	0,0
Total	152.388	100,0	170.482	100,0

(*) Plantilla media no ano anterior inferior a un traballador ou situacións derivadas de fusións, absorcións ou escisións de empresas. No cómputo de participantes formados non están incluídos aqueles que realizaron un permiso individual de información. Fonte: Fundación tripartita para a formación do emprego. Datos de Galicia 2011.

O cadro 8.2 móstranos o total de participantes segundo o seu perfil de xénero e idade e sexo. Galicia. Con tales datos observamos que a maior porcentaxe de participantes concentrábase nos dous grupos de idade de entre 26 a 45 anos en ambos sexos. Tamén amosa que, un ano máis, crece a diferenza entre os participantes homes 103.096 (60,47%) fronte os participantes mulleres 67.386 (39,53%).

■ Cadro 8.2

HOME	2010		2011	
	Absoluto	%	Absoluto	%
Intervalos de idade				
Total	90.555	100,0	103.096	100,0
De 16 a 25	7.189	7,9	7.124	6,9
De 26 a 35	31.099	34,3	32.875	31,9
De 36 a 45	28.809	31,8	33.990	33,0
De 46 a 55	16.756	18,5	21.384	20,7
Mayores de 55	6.699	7,4	7.716	7,5
Sen datos	3	0,0	7	0,0

MULLER	2009		2010	
	Absoluto	%	Absoluto	%
Intervalos de idade				
Total	61.833	100,0	67.386	100,0
De 16 a 25	5.431	8,8	5.563	8,3
De 26 a 35	26.641	43,1	28.039	41,6
De 36 a 45	18.958	30,7	21.625	32,1
De 46 a 55	8.539	13,8	9.840	14,6
Mayores de 55	2.261	3,7	2.305	3,4
Sen datos	3	0,0	14	0,0

Fonte: Fundación tripartita para a formación do emprego. Datos de Galicia 2011.

O cadro 8.3 subministra información dos participantes formados por grupo de cotización á seguridade social. Este ano produciuse unha subida xeral da participación moi repartida nas distintas categorías, cuns datos porcentuais moi similares os do exercicio do 2010, sendo os Oficiais de primeira e segunda, seguidos dos administrativos e dos oficiais e auxiliares administrativos, os que concentran unha porcentaxe de participantes do 52,8%.

Nº de participantes formados segundo grupo de cotización á Seguridade Social

■ Cadro 8.3

	2010		2011	
	Absoluto	%	Absoluto	%
1- Enxeñeiros e Licenciados	11.712	7,7	13.060	7,7
2- Enxeñeiros técnicos, Peritos e Axudantes titulados	9.990	6,6	10.977	6,4
3- Xefes administrativos e de taller	9.153	6,0	10.731	6,3
4- Axudantes non titulados/as	8.960	5,9	9.456	5,5
5- Oficiais administrativos	20.311	13,3	21.215	12,4
6- Subalternos	4.140	2,7	4.017	2,4
7- Auxiliares administrativos	14.513	9,5	17.812	10,4
8- Oficiais de primeira e segunda	44.700	29,3	50.787	29,8
9- Oficiais de terceira e especialistas	15.658	10,3	18.041	10,6
10- Traballadores/as maiores de 18 anos non cualificados/as	13.093	8,6	14.244	8,4
11- Traballadores/as menores de 18 anos	158	0,1	142	0,1
Total	152.388	100,0	170.482	100,0

Fonte: Fundación tripartita para a formación do emprego. Datos de Galicia 2011.

No cadro 8.4 divídese o número total de participantes en función, primeiro, da modalidade de impartición da formación; e segundo, do nivel de formación. Isto permite concluír que o 49,2% dos participantes completan a súa formación de xeito presencial, mentres que un 29% faíno a distancia, producíndose unha combinación mixta de ambos os dous modelos nun 16,7% de casos, e optando pola Teleformación só nun 5,1% de casos. Os niveis de formación son básicos nun 46,5%, e superior nun 53,5%.

Nº de participantes formados segundo grupo de cotización á Seguridade Social

■ Cadro 8.4

Modalidade de impartición	Participantes formados	% Col
Presencial	83.942	49,2
A distancia	49.378	29,0
Mixta	28.427	16,7
Teleformación	8.735	5,1
Nivel de formación		
Básico	79.273	46,5
Superior	91.209	53,5
Total	170.482	100,0

Fonte: Fundación tripartita para a formación do emprego. Datos de Galicia 2011.

O cadro 8.5 danos información do número de participantes formados e distribución polos 20 contidos formativos con maior número de participantes, que supoñen o 76,2% da totalidade de accións formativas. Do total de 170.482 participantes, “Prevención de riscos laborais en xeral” concentra o maior número, 41.532 (24,4%), mentres que as dúas seguintes accións de maior número de formados son a Xestión de Recursos Humanos (6,7) e Manipulación e Control (5,9).

■ Cadro 8.5

Accións formativas	Participantes formados	% parciais
Prevención de riscos laborais en xeral	41.532	24,4
Xestión de Recursos Humanos	11.452	6,7
Manipulación e control	10.040	5,9
Informática e Ofimática	9.092	5,3
Idiomas	7.433	4,3
Lexislación e normativa	7.170	4,2
Técnicas de venta e formación de vendedores	5.043	2,9
Seguridade e Vixilancia	4.374	2,5
Xestión Comercial	4.064	2,4
Mantenimento industrial	3.428	2,0
Atención o cliente	3.394	1,9
Calidade	3.185	1,8
Actualización de docencia	3.169	1,8
Socorrismo e primeiros auxilios	2.888	1,7
Coñecemento do produto	2.564	1,5
Operación de maquinaria. Construcción	1.976	1,1
Xestión de produción	1.864	1,1
Almacenaxe	1.856	1,1
Competencias específicas oficios de construción	1.715	1,0
Análisis e control financeiro	1.367	0,8
Subtotal	127.606	74,8
Resto	42.876	25,2
Total	170.482	100

Fonte: Fundación tripartita para a formación do emprego.

8.4 Formación profesional ocupacional

O sistema de formación profesional (FP) está dividido en dous subsistemas: a FP inicial ou específica, pertencente ao sistema educativo e a FP para o emprego, que engloba as antigas formación ocupacional e continua, centrada no ámbito laboral e dirixida aos traballadores desempregados e ocupados.

A Consellería de Traballo e Benestar ten atribuído o exercicio das competencias e funcións relativas á formación profesional para o emprego, xestionándose pola Dirección Xeral de Formación e Colocación, a través da Subdirección Xeral de Formación para o Emprego.

Inclúese a continuación un cadro resumo dos cursos de formación para o emprego, tanto para persoas desempregadas como para ocupadas, impartidos en Galicia no 2011.

■ Cadro 8.6

Formación Profesional dirixida prioritariamente a persoas desempregadas

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
AFD programación provincial	695	10.470	44.215.534
AFD programación pluriprovincial	386	5.790	23.321.023
AFD medios propios	67	1.040	3.738.968
Total	1.148	17.300	71.275.525

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

8.4.1 Formación profesional dirixida prioritariamente ás persoas traballadoras desempregadas

A formación profesional dirixida prioritariamente ás persoas traballadoras desempregadas é unha política activa de emprego que ofrece cursos de formación gratuítos para traballadores/as desempregados (AFD), convocada anualmente pola Dirección Xeral de Formación e Colocación, lévanse a cabo accións formativas para persoas desempregadas inscritas no Servizo Público de Emprego de Galicia. Estas accións están incluídas no Programa Operativo Plurirexional Adaptabilidade e Emprego.

As programacións levadas a cabo durante o ano 2011 na formación profesional dirixidas prioritariamente a persoas desempregadas en Galicia abranguen cinco grupos fundamentais:

- Cursos de AFD de programación ordinaria.
- Cursos de AFD con compromiso de contratación.
- Cursos de AFD impartidos en centros de formación de titularidade da Xunta de Galicia
- Cursos experimentais e complementarios das especialidades do ficheiro do Servizo Público do Emprego Estatal
- Cursos do Plan autonómico de formación de formadores

8.4.1.1 Accións formativas dirixidas prioritariamente a persoas traballadoras desempregadas (AFD)

A normativa básica reguladora do plan AFD está contida no Real decreto 395/2007, do 23 de marzo, polo que se regula o subsistema de formación profesional para o emprego, desenvolvido pola Orde TAS/718/2008, do 7 de marzo, pola que se regula o subsistema de formación profesional para o emprego, en materia de formación de oferta e se establecen as bases reguladoras para a concesión de subvencións públicas destinadas á súa financiación. Neste marco xurídico, a Consellería publicou a Orde do 30 de decembro de 2010 pola que se establecía a convocatoria pública para a programación de accións formativas dirixidas prioritariamente ás persoas traballadoras desempregadas na Comunidade Autónoma de Galicia correspondentes ao exercicio de 2011 (DOG nº4, do 7 de xaneiro).

Ao abeiro desta convocatoria, no ano 2011 programáronse un total de 1.148 cursos, cun orzamento total de 71.275.525 euros, segundo se especifica nos apartados que se desenvolven a continuación.

Distribución da programación por áreas funcionais

A consellería distribúe a súa programación por áreas funcionais. Estas son unha agrupación das comarcas en conxuntos territoriais do mapa comarcal de Galicia. Con isto preténdese agrupar a aqueles concellos que teñen unhas características comúns no relativo ás necesidades de formación e ás características de desemprego nestes.

A continuación recóllese a programación correspondente ao exercicio do ano 2011 distribuída polas áreas funcionais das catro provincias.

Formación ocupacional. Plan AFD. Programación. Por áreas funcionais. Por provincias. Galicia 2011

■ Cadro 8.7

Programación AFD 2011 - A Coruña			
	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
A Barcala	5	75	235.958
A Coruña	140	2.117	8.266.322
Arzúa	5	75	294.479
Barbanza	12	180	948.455
Bergantiños	13	190	1.109.779
Betanzos	8	120	470.989
Eume	7	105	495.647
Ferrolterra	55	825	3.533.824
Fisterra	4	60	183.869
Muros	3	45	96.176
Noia	6	90	299.123
Ordes	2	30	80.012
Ortegal	5	75	270.635
Santiago	1	15	34.861
Terra de Melide	89	1.365	5.965
Terra de Soneira	3	45	159.769
Xallas	2	30	127.340
Total A Coruña	364	5.502	22.816.702
Programación AFD 2011 - Lugo			
	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
A Fonsagrada	2	30	122.711
A Mariña Central	14	210	777.777
A Mariña Occidental	17	255	728.390
A Mariña Oriental	7	105	428.819
A Ulloa	4	60	328.121
Chantada	4	60	204.561
Lugo	85	1.260	5.040.446
Meira	1	15	45.762
Os Ancares	3	45	203.120
Quiroga	2	30	96.726
Sarria	8	120	489.570
Terra Chá	11	168	684.486
Terra de Lemos	18	270	993.569
Total Lugo	176	2.628	10.144.056

**Formación ocupacional. Plan AFD. Programación.
Por áreas funcionais. Por provincias. Galicia 2011**

**■ Cadro 8.7
(Continuación)**

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
Programación AFD 2011 - Ourense			
A Limia	17	261	874.669
Allariz-Maceda	6	90	273.756
Baixa Limia	5	75	225.269
O Carballiño	14	215	825.769
O Ribeiro	10	150	535.483
Ourense	161	2.400	10.185.258
Terra de Celanova	7	105	382.727
Valdeorras	20	300	978.708
Verín	23	345	1.056.690
Viana	3	45	101.253
Total Ourense	266	3.986	15.439.580
Programación AFD 2011- Pontevedra			
A Paradanta	4	60	245.041
Caldas	15	225	949.230
O Baixo Miño	14	210	1.195.478
O Condado	11	165	652.673
O Deza	22	330	1.401.432
O Morrazo	21	315	1.502.920
O Salnés	31	465	1.643.154
Pontevedra	42	630	2.635.042
Taboíros-Terra de Montes	21	350	1.416.552
Vigo	161	2.434	11.233.665
Total Pontevedra	342	5.184	22.875.187
Total FIP Galicia	1.148	17.300	71.275.525

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Seguimento e control dos cursos

A consellería realiza unha actividade de seguimento e control da calidade dos cursos impartidos dentro de cada programación.

Para estes efectos, os técnicos de formación dos departamentos territoriais da consellería realizan, durante o período da súa impartición, unha media de tres visitas a cada un dos cursos aprobados dentro da programación. Nestas visitas emítese un informe que, con independencia doutros efectos, servirá para valorar a calidade dos cursos impartidos por cada entidade con vistas ao baremo que servirá para aprobar a programación do ano seguinte.

O informe de inserción laboral dos cursos

A través do cruce dos datos do sistema informático de formación ocupacional (SIFO) e do Servizo Público de Emprego de Galicia elabórase un informe sobre a inserción laboral dos alumnos participantes nos cursos de formación profesional para o emprego dirixidos prioritariamente as persoas traballadoras desempregadas, que remataron o curso con avaliación positiva.

Neste momento, e dado que a data límite para o remate dos cursos da programación do ano 2011 era a do 30 de novembro, só se conta cos datos de inserción laboral referidos á programación de 2010.

O informe xeral da inserción laboral dos cursos da programación do 2011 reflicte, aos doce meses desde a data límite para a finalización dos cursos, unha cifra do 46,8% dos alumnos inseridos laboralmente.

Inscripción/Acreditación de centros

No ano 2011 publicouse o Decreto 106/2011, do 19 de maio, polo que se crea o Rexistro de Centros e Entidades de Formación para o Emprego da Consellería de Traballo e Benestar e se regula o procedemento para a inscrición e, se é o caso, acreditación dos centros e entidades de formación para o emprego no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia (DOG nº 110, do 9 de xuño). Esta norma derroga o Decreto 158/2011, do 29 de xuño, aínda que recolle no novo rexistro os centros homologados pola normativa anterior; que terán un prazo de dous anos para adaptarse ás esixencias da nova norma.

Os centros e entidades de formación para o Emprego da Consellería de Traballo e Benestar son aquelas entidades que, cumpridos os requisitos e seguido o procedemento establecido na normativa vixente, obtiveron a inscrición ou acreditación, segundo o caso, dalgunha especialidade formativa, outorgada por resolución da dirección xeral de Formación e Colocación, e a conseguinte inscrición no Rexistro de Centros e Entidades de Formación para o Emprego da Comunidade Autónoma de Galicia.

O Rexistro de centros e entidades de formación é un libro-rexistro, con soporte informático, no que se inscriben, co número de censo que corresponda, as entidades inscritas ou acreditadas nalgunha especialidade formativa.

Segundo se especifica na normativa vixente, todas as especialidades formativas que se impartan dentro da programación de AFD deberán estar incluídas no ficheiro de especialidades do Servizo Público de Emprego Estatal e comprenderán as especificacións técnico-docentes e o contido formativo axeitado de acordo co seu nivel formativo e o grao de dificultade establecido.

Isto fai que o Rexistro de centros e entidades sexa un instrumento fundamental de cara á aprobación das distintas programacións do Plan AFD e resalta a necesidade de contar cun amplo número de centros inscritos e de que estes contén coa maior variedade posible de especialidades formativas homologadas. A data 31 de decembro de 2011 había un total de 1.267 centros inscritos/acreditados en 560 especialidades diferentes.

Sectorialización

No ano 2011 continuouse co esforzo sostido de progresiva mellora no eido da calidade da formación, baseada nalgúns elementos clave: o axuste da oferta formativa anual aos requirimentos do mundo produtivo, o que implica unha metodoloxía de detección de necesidades de formación precisa e realista; a inserción laboral dos alumnos formados como referencia prioritaria; o perfeccionamento continuo dos docentes desde a vertente técnico-profesional e didáctica; a aproximación dos equipos e métodos de traballo ao que demandan as empresas, o que supón priorizar a formación no posto de traballo e as prácticas non laborais e, por último, a concreción de interlocutores sectoriais válidos e involucrados no proceso formativo.

O desenvolvemento da programación levada a cabo como consecuencia da Orde do 30 de decembro de 2010, pola que se establece a convocatoria pública para a programación dos cursos do Plan AFD para o exercicio do ano 2011, estivo centrada nos sectores que a continuación se especifican.

Cadro 8.8

Sectorialización

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
Imaxe Persoal	17	255	1.152.097
Artes Gráficas	44	660	2.378.533
Fabricación Mecánica	22	330	3.001.615
Seguridade e Medioambiente	11	165	535.025
Sanidade	81	1.215	2.849.952
Transporte e Mantemento de Vehículos	98	1.469	5.885.011
Informática e Comunicacións	90	1.350	7.174.481
Comercio e Marketing	43	645	2.330.081
Marítimo Pesqueira	1	15	42.623
Agraria	31	465	1.533.304
Madeira, Moble e Corcho	9	135	981.874
Administración e Xestión	11	165	326.828
Actividades Físicas e Deportivas	219	3.285	15.125.901
Edificación e Obra civil	4	60	455.159
Instalación e Mantemento	29	435	2.685.250
Imaxe e Son	5	75	415.899
Téxtil, Confección e Pel	1	15	39.963
Electricidade e Electrónica	25	375	2.161.386
Hostelería e Turismo	70	1.050	3.974.468
Artes e Artesanías	5	75	447.472
Servizos Socioculturais e á Comunidade	175	2.625	8.830.425
Energía e Auga	37	555	2.932.411
Industrias Alimentarias	6	90	330.051
Total FIP sin compromiso	1.034	15.509	65.589.809

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

8.4.2 Cursos con compromiso de contratación

No exercicio do ano 2011 mantívose o criterio de potenciar a figura dos cursos de formación profesional para o emprego con compromiso de contratación, mantendo o requisito dos anos anteriores de contratar, como mínimo, un 60% dos alumnos que inicien o curso por un período mínimo de 6 meses a xornada completa ou tempo equivalente, no caso de que a contratación non sexa a xornada completa.

Cursos con compromiso de contratación. 2011

■ Cadro 8.9

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
A Coruña	20	312	664.812
Lugo	5	58	285.992
Ourense	12	235	568.913
Pontevedra	10	146	426.032
Total AFD con compromiso	47	751	1.945.749

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Distribución sectorial

A distribución sectorial da programación dos cursos con compromiso de contratación foi a seguinte:

Distribución Sectorial. 2011

■ Cadro 8.10

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
Imaxe Persoal	2	22	167.916
Fabricación Mecánica	1	20	52.356
Seguridade e Medioambiente	8	158	578.083
Comercio e Marketing	21	363	519.177
Informática e Comunicacóns	4	60	260.369
Transporte e Mantenemento de Vehíc.	1	15	18.146
Electricidade e Electrónica	1	15	47.675
Téxtil, Confección e Pel	3	30	103.956
Servicios Socioculturais e á Comunidade	5	55	171.895
Industrias Alimentarias	1	13	26.177
Total AFD con compromiso	47	751	1.945.749

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

8.4.3 Programación en centros propios

Con cargo ao orzamento do Plan AFD impartíronse, na programación do ano 2011, un total de 67 cursos de formación profesional para o emprego en centros de titularidade da Xunta de Galicia, por un importe total de 3.738.969 euros. Nestes cursos participaron 1.040 alumnos.

Estes cursos impartíronse tanto nos centros propios da Consellería de Traballo e Benestar como nos centros integrados dependentes da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

Os centros de formación profesional ocupacional dependentes da Consellería de Traballo e Benestar son os de Santiago de Compostela, Ferrol, Lugo, Viveiro, Bueu, Santa María de Europa (Ourense), Coia-Vigo e Centro de Novas Tecnoloxías de Santiago, así como as unidades de acción formativa (UAF) de Ames, Melide, Negreira e Monforte de Lemos. Impártense cursos, así mesmo, no centro de formación de Labañou (A Coruña).

Os centros integrados da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria nos que se impartiron cursos de formación para o emprego no 2011 son: CIFP A

Granxa, CIFP Anxel Casal, CIFP Fene, CIFP Carlos Oroza, CIFP Compostela, CIFP Valentín Paz Andrade, CIFP Politécnico Santiago, CIFP Rodolfo Ucha Piñeiro, CIFP A Farixa, CIFP Someso e CIFP Porta da Auga.

CURSOS DE MEDIOS PROPIOS – 2011

■ Cadro 8.11

Cursos de medios propios. 2011

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
A Coruña	25	410	1.034.577
Lugo	7	105	299.441
Ourense	20	300	1.641.567
Pontevedra	15	225	763.384
Total AFD medios propios	67	1.040	3.738.969

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Distribución sectorial

A distribución sectorial dos cursos impartidos ao longo do ano 2011 en centros propios foi a seguinte:

■ Cadro 8.12

Distribución sectorial. 2011

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
Imaxe Persoal	17	255	1.152.097
Artes Gráficas	44	660	2.378.533
Fabricación Mecánica	22	330	3.001.615
Seguridade e Medioambiente	11	165	535.025
Sanidade	81	1.215	2.849.952
Transporte e Matenemento de Vehículos	98	1.469	5.885.011
Informática e Comunicacions	90	1.350	7.174.481
Comercio e Márketing	43	645	2.330.081
Marítimo Pesqueira	1	15	42.623
Agraria	31	465	1.533.304
Madeira, Moble e Corcho	9	135	981.874
Actividades Físicas e Deportivas	11	165	326.828
Administración e Xestión	219	3.285	15.125.901
Instalación e Mantemento	4	60	455.159
Edificación e Obra Civil	29	435	2.686.250
Imaxe e Son	5	75	415.899
Química	1	15	39.963
Electricidade e electrónica	25	375	2.161.386
Hostelería e Turismo	70	1.050	3.974.428
Artes e Artesanías	5	75	447.472
Servizos Socioculturais e á Comunidade	175	2.625	8.830.425
Energía e Auga	37	555	2.932.411
Industrias Alimentarias	6	90	330.051
Total AFD sin compromiso	1.034	15.509	65.590.809

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

8.4.4 Plan autonómico de formación de formadores

Continuando coa aplicación do Decreto 292/2000, do 21 de decembro, que aproba o certificado de profesionalidade da ocupación de formador ocupacional, durante o ano 2011 ofrecéronse desde a Dirección Xeral de Formación e Colocación dous cursos on-line nesta materia, correspondentes á unidade de competencia 9409 “Contribuír activamente á mellora da calidade da formación”, ambas pertencentes ao curso SSCFI0.

8.4.5 O Plan de perfeccionamento técnico

O Instituto de Emprego-Servizo Público de Emprego Estatal convoca anualmente unha serie de cursos de perfeccionamento técnico para os docentes dos cursos do plan AFD, que se levan a cabo nos centros nacionais de formación profesional para o emprego distribuídos por todo o territorio do Estado.

Nesta área a Dirección Xeral de Formación e Colocación realiza unha función de intermediación en dúas fases:

- Dar a publicidade necesaria á convocatoria do Instituto de Emprego-Servizo Público de Emprego Estatal entre os docentes que realizan o seu labor no ámbito da comunidade autónoma.
- Remitir, informadas pola dirección xeral de Formación e Colocación, as solicitudes de participación nestes cursos presentados polos docentes.

No ano 2011 na Comunidade Autónoma de Galicia programáronse 4 cursos no Centro Nacional de Formación Ocupacional de Santiago de Compostela, aos que asistiron docentes do Plan AFD

8.4.6 Plan de calidade en centros de formación profesional para o emprego

No ano 2004 iniciouse un novo proceso no camiño da calidade nos centros de formación profesional ocupacional, que tiña como obxectivo a implantación dun sistema de xestión de calidade segundo os requisitos da norma internacional de calidade UNE en ISO 9001:2000 nestes centros.

Esta implantación tivo dous apartados, un para a totalidade dos procesos dos seis centros propios da Xunta de Galicia e en oito centros colaboradores. Outro, para os procesos operativos dos centros, para os que se fixeron accións nos seis centros propios e en dúas unidades de acción formativa.

Unha vez rematado o traballo pola empresa encargada de realizar estas labores, logrouse a implantación do sistema, en todos os seus procesos, en cinco dos seis centros existentes, así como dos procesos clave no Centro Nacional de Santiago de Compostela e nas unidades de acción formativa de Monforte de Lemos e Ames. Ao mesmo tempo, logrouse a implantación do sistema, en todos os seus procesos, nos oito centros colaboradores que participaron neste proceso.

O obxectivo final acadado foi a certificación en calidade por parte da Asociación Española de Normalización e Certificación, AENOR, dos centros de formación profesional ocupacional de Ferrol, Viveiro, Lugo, Santa María de Europa de Ourense e Coia-Vigo, así como oito dos centros colaboradores participantes.

No ano 2006 desenvolveuse un proceso de mellora no sistema de xestión de calidade para garantir o mantemento e vixencia da certificación en calidade nos cinco centros que xa a posuían. Finalizouse tamén a implantación do sistema no Centro Nacional de Santiago de Compostela, acadando tamén para este centro a antedita certificación de calidade.

Nos anos 2007, 2008 e 2009 leváronse a cabo distintas actuacións para, por unha banda, acadar a renovación da certificación por parte do organismo certificador e, por outra, desenvolver un proceso de mellora do sistema de xestión de calidade implantado nos centros, adaptando o sistema ás necesidades de cada centro e certificando o centro de Bueu.

No ano 2010 certificouse en calidade ao centro de Novas Tecnoloxías de Santiago de Compostela.

8.5 Formación profesional dirixida prioritariamente a persoas traballadoras ocupadas

A formación profesional dirixida prioritariamente a ocupados/as regulada no Real decreto 395/2007 do 23 de marzo, ten como finalidade proporcionarlle aos traballadores ocupados a cualificación que poidan necesitar ao longo da súa vida laboral, co fin de que obteñan os coñecementos e prácticas axeitados aos requirimentos que en cada momento precisan as empresas, e permita compatibilizar a súa maior competitividade coa mellora da capacitación profesional e promoción individual do traballador.

Dentro da formación para o emprego dirixida prioritariamente a traballadores/as ocupados/as existen dous tipos de actuacións: as incluídas dentro do Programa Operativo Plurirexional, que englobaría os plans formativos e as accións de apoio e acompañamento á formación, e as incluídas no Programa Operativo FSE Galicia 2007-2013, que incluíría as accións formativas dirixidas prioritariamente ás persoas traballadoras.

8.5.1 Plans de Formación

A normativa reguladora dos plans de formación recóllese na Orde do 9 de xuño de 2010, pola que se aproba a convocatoria de subvencións para o financiamento de plans de formación sectoriais e intersectoriais dirixidas prioritariamente a persoas traballadoras ocupadas mediante a subscrición de convenios de ámbito autonómico, en aplicación da Orde TAS/718/2008, do 7 de marzo, e se establecen as bases reguladoras para a concesión de subvencións públicas destinadas ao seu financiamento (DOG nº 134, do 15 de xullo) Esta orde é plurianual, correspondendo a súa execución ao período 2010-2011.

Accións e orzamento

Os plans de formación intersectoriais contaron cun orzamento de 17.792.250 euros, e deu lugar ás seguintes actuacións:

Distribución Plans de Formación Intersectorial 2010-2011

■ Cadro 8.13

	Entidades	Plans	Accións Formativas
Intersectorial	10	10	541
Autónomos	12	12	78
Economía Social	4	4	53
Total Intersectorial	26	26	672

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Así mesmo, os plans de formación sectoriais deron lugar ás seguintes actuacións:

Distribución Plans de Formación Sectoriais 2010-2011

■ Cadro 8.14

	Entidades	Plans	Accións Formativas
Administración e Novas Tecnolox.	19	19	116
Comercio, Hostelería e Agropesqueira	40	40	215
Construción e Madeira	17	17	98
Metal	8	8	87
Servizos a comunidade	36	36	267
Textil, vidro, cerámica, artesanía	9	9	57
Transporte	16	16	47
Total Sectorial	145	145	887

Fonte: Consellería de Traballo e Benestar. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

8.5.2 Accións de apoio e de acompañamento á formación

Os proxectos obxecto de financiamento nesta convocatoria terán como finalidade o desenvolvemento de accións de investigación e prospección do mercado de traballo para anticiparse aos cambios nos sistemas produtivos, a análise da repercusión da formación para o emprego na competitividade das empresas e na cualificación dos traballadores, a elaboración de produtos e ferramentas innovadoras relacionadas coa formación para o emprego e a determinación das necesidades de formación precisas para coadxuvar no progreso económico dos sectores produtivos no conxunto da economía.

Aparecen regulados na Orde do 4 de setembro de 2010 pola que se aproba a convocatoria para a concesión de subvencións públicas destinadas á realización de accións de apoio e de acompañamento á formación, de ámbito autonómico, en aplicación da Orde TIN/2805/2008, do 26 de setembro, pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión de subvencións públicas destinadas ao seu financiamento (DOG nº 182, do 21 de setembro).

Beneficiarios e orzamento

Ao abeiro desta orde programáronse un total de 34 proxectos dirixidos ao estudo da formación profesional para o emprego en Galicia. O orzamento foi de 3.236.443 euros.

Formación no emprego 2011.
Principais indicadores segundo Comunidade Autónoma

■ **Cadro 8.15**

Total Nacional

Formación de Demanda	Ejercicio 2011
Participantes formados	2.986.493
Taxa de cobertura (1)	24,7
Media de horas de formación	27,0
Empresas formadoras	432.182
Taxa de cobertura (2)	28,8
Financiación	
Crédito asignado	763.772.616,1
Crédito disposto	560.921.613,40
Formación de Oferta estatal	
Participantes formados estimados	600.000
Taxa de cobertura ocupados (4) (3)	22,6

Total Galicia (*)

Formación de Demanda	Ejercicio 2011
Participantes formados	170.482
Taxa de cobertura (1)	25,9
Media de horas de formación	31,7
Empresas formadoras	36.762
Taxa de cobertura (2)	37,5
Financiación	
Crédito asignado	40.872.668,01
Crédito disposto	31.705.794,04

(*) Os participantes asignanse á Comunidade Autónoma onde está o seu centro de traballado. A Comunidade da empresa é aquela onde ten lugar a súa actividade principal medida polo número de traballadores. Os participantes formados, por tanto, poden ser de empresas con actividade principal noutra Comunidade Autónoma, e as empresas poden ter participantes formados doutros centros de traballo ubicados en comunidades autónomas distintas.

(1) % de participantes formados na iniciativa de Demanda sobre asalariados do sector privado EPA 2011.

(2) % de empresas formadoras sobre empresas en alta na Tesorería Xeral da Seguridade Social (agás sector público).

(3) Dato estimado a partir do compromiso de execución por parte das entidades beneficiarias.

(4) % de participantes formados en Demanda e Oferta estatal sobre ocupados EPA 2011. Para o calculo desta tasa excluíronse os participantes desempregados da iniciativa de oferta.

(5) Empresas con todos ou a maior parte dos seus traballadores na Comunidade Autónoma, según a Tesorería Xeral da Seguridade Social.

Fonte: Fundación Tripartita para a Formación do Emprego.

